

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 12 August st. v.

„Der Drang nach Osten“, aspirațiunile poporului german asupra țărilor din basinul Dunării „germane“, este unul dintre multele lucruri, care de sine se înțeleg.

Dacă Germanii, toți câți trăesc astăzi, ar mărturisă într'un glas, că nu doresc să aibă vre-odată predominarea culturală, economică și politică asupra țărilor ce se întind la dreapta și la stânga Dunării și că masele mari ale poporului german au sacrificat pe milioanele de Germani risipiți prin aceste țări, nici un om serios n'ar pute să pună temeiul pe această mărturisire și să-și facă iluziunea, că pericolul predominării germane nu mai amenință pe popoarele din țările eliberate de Germani, civilizate sub conducerea lor și stăpânite timp îndelungat de dinșii.

Poporul german e cu mult mai viguros și mai pătuns de marea lui menire istorică, pentru-ca să nu aibă cele mai vaste aspirațiuni. Admițând chiar, că Germanii ați în viață nu au aceste aspirațiuni, ori nu vor să se lase a fi determinați de ele, sunt generațiunile viitoare, care vor trebui neapărat să le aibă, și noi, popoarele din basinul Dunării, trebuie să ne împăcăm cu gândul, că în luptă cu poporul german avem să trăim și că nimic nu ne va scăpa de perire, dacă nu vom săi să facem cea mai bună întrebuintă de puterile noastre.

E cu toate aceste o deosebire fundamentală între acest pericol și pericolul ce ne amenință din partea marilor mase ale Slavilor de Nord.

Pe când Slavii ne amenință pe toți, chiar și pe popoarele slave, cu nimicirea și ne amenință în toate împregiurările, Germanii nu ne amenință decât pentru cazul, că ne vom pune în conflict cu vederile, de care e predominantă lumea modernă. Pe când Slavii de Nord sunt agresivi, fiindcă vor să întemeieze o lume nouă, Germanii sunt numai represivi, fiindcă se simt chemați a apăsă civilizațiunea actuală

a Europei apusene. Pe când Slavii dau înainte, fiindcă sunt tari, Germanii stau în rezervă, își caută de treburile lor și nu iau ofensiva decât atunci, când sunt provocați.

De aceea un viu sentiment de îngrijire ne cuprinde de câte-ori vedem, cum Maghiarii îl provoacă pe poporul german, ca-și-când Germanii ar fi un fel de Turci.

Și că Germanii își păstrează în fața acestor provocări bunul cumpăt, aceasta nu ne liniștesce, ci mai virtos ne pune pe gânduri. Căci Germanii sunt oameni așezați din fire, știu să adune în ei și cu cât mai mult adună, cu atât mai năprasnic se va descărca atunci, când se va descărca, mânia lor, și cu cât mai dese și mai nesfuite sunt provocările, cu atât mai curând va trebui să sosească timpul isbucnirii. Ear' interesul nostru este, ca el să sosească pe cât se poate de târziu.

Conduși de aceste vederi, am exprimat, sunt acum vre-o două, trei luni, într'un articol asupra influenței germane asupra țărilor de sub coroana ungară temerea, pe care o exprimăm acum. Un diar semi-oficios din Berlin, „Die Post“ a reproduș atunci cele duse de noi, ear' oficiosul „St. Petersburger Zeitung“ din capitala Țărilor a reproduș cele duse de diarul din Berlin.

Ceea-ce este — pentru tot omul cu minte — destulă dovadă, că în adevăr Germanii se interesează de cele ce se petrec pe aici pe la noi, n'au uitat tradițiunile lor de predominare asupra acestor țări și nu au sacrificat odată pentru totdeauna pe frații lor de aici, ci îi consideră drept nisce agenți de înfrîngere firească.

Întrebarea e pentru dinșii numai, când va fi sosit timpul, ca să pună în lucrare pe acești agenți.

Sîntem convinși, că, întrebați asupra acestui când, Germanii chibzuieți, ar răspunde dimpreună cu principele de Bismarck: „Nici odată, dacă ne dați pace, dar' cât mai curând, dacă veți fi provocători“.

Un diar din Budapesta, „Pesti Hirlap“, vorbind cu ocaziunea zilei de Sf. Stefan despre orașul Budapesta, constată cu deosebită mulțumire, că acest oraș, odinioară german, astăzi e destul de bine maghiarizat, încât numai Ovreei mai pronunță întru câțva caracterul lui german.

„Nu ne pasă, — urmează apoi organul maghiar, — străinii ce se așează în mijlocul nostru, să vorbească limba lor maternă. De dragul lor să existe mai departe teatrul german și reuniunea de cântări internațională, — nu facem excepțiune contra lor. Într'un mare oraș, care face pretenție la rang și la comunicațiune de oraș universal, nu este iertat să domnească șovinismul și intoleranța. Dar' dela aceia, care s'au născut aici, se mărturisesc Maghiari și sînt cetățeni ai statului ungar, așteptăm să fie fără de rezervă Maghiari și în ceea-ce privesc limba. Tocmai de aceea trebuie să se maghiarizeze și satele germane aședate împregiurul Budapestei“.

Când am cetit aceste cuvinte, ne-am întregat: Ce vor fi dicind Germanii, când le cetesc?

Nu pot nici ei să dică decât ceea-ce ar dice Maghiarii, când li s'ar vorbi despre desnaționalizarea unui oraș maghiar, dimpreună cu satele de împregiurul lui.

Și dacă Maghiarii vor procede tot astfel, din di în di se vor sporî în mijlocul poporului german oamenii, care dic: Frații nostri din regatul ungar nu mai pot aștepta: trebuie să căutăm a-i scăpa din miseria, în care se află: *Es muss endlich gehandelt werden!*

Ceea-ce fac Maghiarii, fac rău, dar' mai rău încă e, că nu se mărginesc a face numai, ci mai și vorbesc prea de tot fără de genă, ca și când ei ar fi singuri în lumea aceasta, ori ca și când Germanii ar fi un fel de Turci.

Revistă politică.

Sibiu, 12 August st. v.

Cu privilegiul sîrbării zilei sfîntului Stefan, „Vaterland“ din Viena publică o corespondență din Budapesta, din care extragem următoarele:

„Actuala ținută politică a Ungariei stă în multe privințe în contradicție regretabilă și in-

spiratoare de îngrijiri cu principiile și faptele, prin cari sfîntul Stefan a întemeiat înainte cu 800 ani statul ungar.

Astăzi există tendența, de a da Ungaria pradă indiferentismului interconfesional și oame-nilor dela conducere li-se pare obsolet sau chiar vătămător și dejositor, când se accentuează, că Ungaria în prima linie și înainte de toate este țeară creștină și ca atare trebuie să aibă nimbul și caracterul creștinesc. Creștinismul în Ungaria este astăzi mai mult tolerat, decât stimat și respectat. Biserica se consideră numai ca o „instituțiune socială“, ear' despre firea ei sublimă și menirea ei sfîntă liberalismul modern nu vrea să știe nimic. De aceea creștinismul și biserica sînt tot mai mult scoase din viața publică și încetul cu încetul și viața privată se profanează cu desăvîrșire. Împregiurarea, că și catolicii excelenți pledează pentru separarea completă a religiunii din politică și pentru deosebirea între stat și biserică, arată numai mărimea și afundimea formidabilă, în care se ivesc această grozavă rătăcire în Ungaria.

Pe terenul curat politic și național încă domnesc rătăcirii grele, cari amenință a pune Ungaria în contradicție cu regatul întemeiat după ideile și voința stului Stefan. Șovinismul mic de inimă, trufia, îngâmfarea și desconsiderarea față cu popoarele nemaghiare din țeară formează o negare hotărîtă a principiului, pe care stul Stefan cu insistență l-a legat de inima fiului seu Emeric. După acest principiu, țările cu o limbă sînt slabe și imbecile și de aceea fiul marelui rege avea să primească și să tracteze cu blîndețe pe oaspeții străini, cari numai bine puteau să aducă țării.

Astăzi — cu durere constatăm — întîmpinăm pretutindenea tendențe cu totul opuse celor de mai sus și în loc de ospitalitate și în loc de egala îndreptățire, garantată prin lege, domnesce respingerea față cu tot ce este străin și pofta de domnie, care trebuie să supere pe ceilalți cetățeni ai țării și să țină pe nemulțumiți în permanență. Dar' advertisedarea stului Stefan e aproape a se realiza. Tendența nețermurită a șovinismului de a crea o uniformitate limbistică în Ungaria, nu a întărit nici decum țeara, ci a slăbit-o și a despicat-o în internul ei.

Cuprinsul notei circulare, pe care cabinetul rusesc a adresat-o puterilor, făcându-le cunoscut, că nu recunoaște nici alegerea prințului de Coburg de principe bulgar, nici legalitatea venirii lui în Bulgaria, îl află „Pol. Korr.“ dela un corespondent al seu din Londra. Numita circulară sună astfel:

„Guvernul imperial nu a putut recunoaște validitatea alegerii prințului de Coburg. Prințul

Foiața „Tribunei“.

Mica Fadetă.

De George Sand.

(Urmare.)

XIV.

Landry găsi idea Fadetei, cât se poate de hazlie și se gândi mai mult că trebuie să ridă decât să se supere.

— Eată, — își duse el, — o fată mai mult nebună decât răutăcioasă, și mai neinteresată decum ai crede, căci plata ei nu va ruina familia mea. —

Dar' cugetând, el găsi plata datoriei sale mai grea decum s'ar fi părut. Mica Fadetă juca foarte bine, el o văduse sărind prin câmpii sau pe marginea drumului, cu păstori, și se mișca ca un drăcuț, atât de repede, încât abia o puteai urmări. Dar' era atât de urîtă și de rău gătită, chiar și Dumineca, încât nici un băiat de vîrsta lui Landry nu ar fi jucat-o, mai ales în fața oamenilor. Era lucru mare, dacă porcarii și băieții, care nu luaseră încă prima cuminecătură, o găsiu vrednică să o joace, și atunci chiar fetelor frumoase din sat nu le plăcea de loc să o vadă prinsă în jocul lor.

Landry se simți foarte umilit să se dee la o asemenea jucătoare; și când își aduse aminte că-i promisese frumoasei Madelona cel puțin trei jocuri, se întrebă cum are să primească ea

afrontul, pe care va fi silit să i-l facă neluând-o la nici un joc. Dar' cum îi era frig și foame, și tot se temea să nu fie urmărit de spirite, merse repede fără de a se mai gândi mult și fără de a se uita îndărăt. Îndată-ce ajunse acasă, el își uscă hainele și istorisi, că nu a vădut vadul din cauza întunecului nopții și că abia a putut eși din apă; îi fu însă rușine să mărturisească frica ce avusese, și nu vorbi nimic nici de spirite, nici de mica Fadetă. Se culcă apoi dicindu-și, că va fi destul a doua zi să se turmente de această urîtă întălnire, dar' ori-ce făcî tot nu putu dormi decât foarte rău. Avu mai mult de cincișeci de visuri, în care vădî pe mica Fadetă călare pe un spirit, care era transformat într'un mare cocoș roșu și care ținea într'una din ghiarele sale lanterna sa de corn cu o candelă în lăuntru, ale cărei rațe se întindeau preste tot păpurișul. Și atunci mica Fadetă se transforma într'un greer mare ca o capră, și îi striga, în vocea de greer, un cântec pe care nu-l putea înțelege, dar' în care aușia mereu vorbe cu aceeași rîvnă ca seara.

Îi era capul sdruncinat și lumina spiritului îi părea atât de vie și de repede, încât, când se deșteptă, el avea nisce stele negre, roșii sau albastre, care ni se arată în fața ochilor, când ne-am uitat cu multă încordare la rotunjimea soarelui sau a lunii.

Landry fu atât de obosit de acest vis, încât adormi în tot timpul slujbei și nu aușia chiar nici o vorbă din predica preotului, care lăuda și prea-

măria pe cât se poate de mult virtuțile și proprietățile sfîntului Andoche. Eșind din biserică, Landry era așa de lăncețit, încât uită pe Fadetă. Ea cu toate aceste era înaintea tinții, de tot aproape de Madelona, care ședea acolo fiind sigură, că prima invitațiune va fi pentru ea. Dar' când se apropiă să-i vorbească trebui să vadă pe greuruș, care făcî un pas cătră el și îi duse în gura mare și cu o îndrăzneală nemai pomenită:

— Aide, Landry, tu m'ai invitat ieri seara la primul joc și cred, că te vei ține de cuvînt.

Landry se făcî roșu ca focul și vădînd, că Madelona se făcî asemenea roșie din cauza mirării și disprețului, ce avea pentru o asemenea întîmplare, își luă inima în dinți și-i duse micii Fadete:

— Se poate că ți-am promis de a te juca, greerule, — îi duse el; dar' îi promiseseam altelea înaintea ta, și rîndul tău va veni după-ace voiu fi împlinit prima mea promisiune.

— Nici decum! răspune Fadeta. Memoria te înșeală, Landry; tu n'ai promis nimînu înaintea mea, pentru-că promisiunea ce-ți cer este tocmai din anul trecut, și n'ai făcut decât să o reînnoiesc ieri seară. Dacă Madelona are plăcere să joace cu tine astăzi, eacă fratele teu gemenul, care este la fel cu tine și să-l iee pe el în locul tău. Unul prețuesce ca celalalt.

— Greurușul are dreptate, răspune Madelona cu mîndrie, luând mîna lui Sylvinet; de-oare-ce ai făcut o promisiune atât de veche, tre-

bue să o ții, Landry. Îmi place tot atât să joc cu fratele d-tale.

— Da, da, este același lucru, duse Sylvinet cu nevinovăție. Vom juca câteși patru. Nu trebui însă mult până-ce lumea să o bage de seamă aceasta, și greurușul începî a sări cu atîta mîndrie și iuteală, încât rar joc să fie mai bine marcat și mai bine executat. Dacă ar fi fost mai bine îmbrăcată și mai dragălașă, ar fi fost o plăcere să o vești, căci juca minunat și nu era nici o fată frumoasă, care nu 'și-ar fi dorit să aibă ușurința și siguranța ei; dar' sîrmanul greuruș era atât de rău îmbrăcat, încât părea de dece ori mai urît ca de obicei. Landry, care nu cuteza să se uite la Madelona atât era de măhnit și umilit față de ea, se uita la jucătoarea sa și i-se părea cu mult mai urîtă ca în sdrîntețele ei de toate zilele, ea își închipuise că se face frumoasă, și se îmbrăcase atât de rău, că te făcea să riști.

Ea avea o găteală de cap îngălbinită de mult ce fusese păstrată, care, în loc să fie mică și bine strînsă dinapoi, după-cum era moda în sat, ea avea de fiecare parte a capului două mari urechi lărgi și turtite; și la ceafă îi atîrna un colț până pe sub gît, ceea-ce o făcea să semene cu bunică-sa și îi arăta un cap mare ca o băniță ținut din un gît subțire ca un băț. Fusta ei țesută din lână și mătasă era scurtă de două palme; și cum crescuse mult în anul acela, brațele ei slabe și părlite de soare eșiau din măneci ca două labe de răpușcă. Ea avea cu toate

a făcut împăratului cunoscută alegerea sa. El a cerut să poată veni aici, pentru-ca să primească sfaturile Maiestății Sale, înainte de a merge în Bulgaria. Împăratul i-a făcut prințului de scire, că mergerea sa în Bulgaria nu se poate justifica prin nimica, și că alegerea sa nu se poate recunoaște. Asemenea sfaturi i-au venit de atunci în număr mare dela majoritatea marilor puteri și în prima linie dela curtea suzerană. Fiind însă, că Alteța Sa a crezut, că poate urma dorințelor pretenșilor reprezentanți ai poporului bulgar și se poate duce în principat, ne vedem siliți a declara, că Rusia nu poate recunoaște nici validitatea alegerii prințului de Coburg, nici legalitatea venirii lui în Bulgaria, pentru a se pune în fruntea guvernului. Ne place a crede, că guvernul... va împărtăși aceste vederi și nu va suferi această flagrantă violare a tratatului de Berlin. Rusia nu se poate face singură apărătoare a stipulațiunilor tratatului de Berlin, pe care se bazează starea lucrurilor, ce este aproape de cutropire."

Relativ la comentariile proclamatiunii prințului de Coburg către poporul bulgar se telegrafează din Filipopol următoarele:

"Despre declararea independenței politice nu poate fi vorba, din contră atât principele cât și guvernul rezervându-și pe deplin drepturile lor, stau în toată privința în cadrul tratatelor. Cuvântul bulgar „nezavisimă“ nu însemnează „independent“ în înțeles politic, ci „de sine stătător“ în purtarea propriilor afaceri. Corespunzător acestora, telegrama principelui către Sultanul, îl numește „augustul Suzeran“, ear' mai târziu reprezentantul bulgar din Constantinopol în mai multe rânduri a asigurat pe Sultanul, că principele nu are gând să atingă drepturile Suzeranului, ci din contră contează la spriginul Sultanului, ca să poată introduce în Bulgaria o administrație regulată. Tratatul de Berlin cunoaște la alegerea principelui trei faze. Una din aceste este terminată: alegerea prin So-branie și depunerea jurământului. Nicăiri însă nu se dice în tratatul de Berlin, că principelui nu-i este permis a păși pe pământul bulgar și a depune jurământul până nu va fi recunoscut și aprobat de Sultanul și de puteri. Primirea principelui în țeară a documentat, că prima fază s'a terminat în mod norocos. Decurgerea fazei a doua: recunoașterea și aprobarea alegerii sale prin Sultanul și celelalte puteri, noul principe purtat de încrederea poporului seu, o poate aștepta în țeara sa. Fără îndoială Sultanul și marea majoritate a puterilor sunt dispuse a aproba numai decât alegerea principelui, care prin hotărîrea sa de a primi alegerea a scăpat Bulgaria de războiul civil și Europa de complicațiunile cele mai grele. Nimenea în Bulgaria, cu atât mai puțin principele se gândește, să se pună în contra stipulațiunilor tratatului de Berlin. Principele sigur va respinge toate încercările, de a-l abate de pe terenul tratatelor. Presa străină, care a comentat cuvintele principelui într'alt fel, se află în rătăcire.

Rusia și Bulgaria.

„L'Indépendance belge“ publică următorul articol:

Principele Ferdinand al Bulgariei de sigur că cu greu va ajunge la o înțelegere cu Rusia.

Pre lungă toate celelalte motive, cari au făcut la St.-Petersburg să i-se respingă candidatura, s'a mai adăugat, dîlele acestea, o cauză nouă de nemulțumire și de o inconciliabilă ostilitate. Simțimintele catolice și pietatea cam ridicolă afișată de principele Ferdinand și de mama sa au sfîrșit prin a săpa pătura, care are să despartă de aci înainte pe Rusia de noul suzeran al Bulgariei.

În adevăr, Bulgarii urmează religiunea greacă-ortodoxă și Tarul este șeful lor spiritual(?). Deci lesne se poate înțelege cât a fost de penibilă impresiunea produsă la St.-Petersburg și la Moscva, vedînd pe tinărul principe, că cere binecuvîntarea Papei și pe mama sa ducîndu-se în pelerinagiu la Lomă. Rusia trebuie să țină mai mult la dominațiunea intelectuală ce-i asigură ierarchia bisericească, decât la toate avantajele politice ce i-ar da puterile. Numai prin religiune, ea este întru cîtva suzerana tuturor regatelor slave din Orient.

Nu se va ierta deci cu înlesnire la St. Petersburg principelui Ferdinand că a cerut la Roma o binecuvîntare în momentul, în care se pregătia să se ducă să guverneze un popor ortodox. „Journal de Saint Petersbourg“ s'a exprimat deja în această privință în modul cel mai lămurit: numai două cuvinte, simpla constatare a faptului; dar' această constatare spune mai mult decât toate comentariile despre impresiunea produsă la St. Petersburg de atitudinea principelui Ferdinand. Este clar că numai după instigațiunea Rusiei exarchul bulgar din Constantinopol, primat al bisericii bulgare, și-a publicat enciclica sa semnalată de telegraf, prin care declară pe principele de Saxa-Coburg de usurpator și oprește pe Bulgarii de a-i da spriginul lor.

Rămâne a se explica atitudinea Monseniorului Clement, delegatul exarchului la Sofia, care a primit pe principe la Vidin și s'a aflat cu dînsul la Tîrnova, cu ocaziunea depunerii jurământului. După felul excomunicării, de care principele a fost lovit, pare cu neputință, ca Monseniorul Clement să-i mai dea concursul său, și se poate lesne da seamă de ceea-ce trebuie să însemneze ostilitatea clerului la un popor plin de prejudecăți religioase ca poporul bulgar.

Lovitura ce Rusia a dat autonomiei principelui Ferdinand, suscitîndu-i această ostilitate, este foarte grea. Ea n'ar fi putut, în locul trimiterii unui corp de ocupațiune în Bulgaria, să-i dea o lovitură mai tare. După toată aparența, pentru moment ea își va mărgini aci toată acțiunea sa în contra principelui. „Nu voi să fac război din cauza Bulgariei“, ar fi dis acum în urmă Tarul; și aceste cuvinte sînt raportate de „Kölnische Zeitung.“ Dacă este exact, nu va fi deci nici o teamă de complicațiuni imediate în Orient. Cu toate acestea, situațiunea nu este mai puțin plină de pericole și de incidente serioase.

astea un soț roșu aprins, pentru care era foarte măreț, dar' îi rămăsese dela mamă-sa, și nu se cugetase a scoate de pe el garniturile, pe care mai bine de zece ani tinerele nu le mai poartă. Căci dînsa nu era dintre cele care sînt prea co-chete; sîrmana fată, nu era de loc, și trăia ca un băiat fără grije de obrazul ei și neplăcîndu-i decât jocul și risul. De aceea sîmăna ca o bătrână îmbrăcată de sărbătoare, și toți o desprețuiau pentru-că era așa prost îmbrăcată, mai ales că nu era silită de sărăcie, dar' din avariția bunicii sale, și din puținul gust al fetei. (Va urma.)

Lumea chineză.

(Urmare și fine.)

Juriul examinator este compus din înalți mandariini aleși de rege. Presidentul și vice-presedintele trebuie totdeauna să fie doctori (tau-si). Numai notele lor se numără pentru clasarea finală. Acelea ale asesorilor, cari de altfel pot fi numai simpli licențiați, nu servesc decât la eliminările preliminare.

Compozițiile consistă mai adese-ori în analizarea unei frase scoasă din autorii clasici sau în dezvoltarea vre-unui principiu oare-care filosofic.

Cea mai bună probă va fi aceea, care nu va fi făcută decât din comentarii sau axiome scoase din vechii autori clasici. Acela, care va fi împins prea departe această lucrare de mnemotehnie, este sigur de a obține note din cele mai bune.

Se propune un număr oare-care de subiecte și fiecare candidat trebuie să aleagă din ele cel puțin două și să le trateze.

Ne-am procurat pe acelea din ultima sesiune.

Eată unele, cari au fost mai bucurosi primite de concurenți pentru prima compoziție și care se apropie foarte mult cu acelea, cari sînt propuse în cursurile de filosofie din liceele noastre:

1. Un adevărat filosof trebuie să se ocupe de arta de a guverna.

2. Morala poporului depinde de aceea a șefului statului.

3. Descrierea ceremoniei sacrificiilor oferite de rege strămoșilor lui, în sezonul de toamnă.

4. Fidelitatea și generositatea ne înlătură foarte puțin de virtute.

5. Acela, care iubesc în sinceritate, virtu-tea o pune mai pre sus de orice lucru.

A doua probă consistă într-o frasă de prosă, pe care trebuie s'o transformi în poezie, într'un fel de poezie de opt versuri conținînd un sens complet, și pe care trebuie s'o compui.

Subiectul deu era foarte frumos, eată-l:

— Trebuie în totdeauna să presupui eșind din casă, că ai să te întâlnești cu un om onest.

În fine, cugetarea filosofică, a cărei dezvoltare trebuie să constituie a treia probă, este aceasta:

— Sînt în realitate recompense ceresci pentru bine și pedepse pentru rău?

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Reghin, la 20 August 1887.

Despărțământul XVII al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ și-a ținut adunarea generală din est-an la 9 August st. n. în școala gr.-cat. din Reghin, sub presiul d-lor Patriciu P. Barbu, avocat, ca director; Dr. Absolon Todea, avocat, ca secretar, și Basiliu Raț, protopop, ca cassar.

După-ce puțin membri și mai mulți iubitori de cultură s'au adunat, cerîndu-se implorarea spiritului sfînt, directorul despărțământului prin o cuvîntare ocașională salută publicul adunat și la 11 oare declară adunarea generală de deschisă.

După desbaterea agendelor oficiale și cetera rapoartelor secretarului și cassarului, cari s'au luat spre știință cu mulțumită din partea adunării, s'a exmis o comisiune de trei pentru încassarea taxelor restante și înscrierea membrilor noi, ce a rezultat o sumă de 55 fl.

La propunerea mai multor membri, adunarea decide a se face reclamă la comitetul central din Sibiu, ca în privința încassării taxelor de membru prin rambursă postală, din mai multe alte motive, să se introducă usul de mai nainte ca mai corespunzător, deoarece-ce comitetele despărțământelor nu-și pot astfel ține în evidență membrii sei.

După discutarea ordinei de zi, directorul despărțământului la 2 oare declară ședința de încheiată și roagă pe cei prezenți a participa la prînzul comun, ce s'a arangiat din partea comitetului despărțământului în grădina dela „Bererie“, care abia la 5 oare s'a disolvat; cu durere trebuie să amintesc și împregiurarea accentuată de președintele adunării, că inteligența noastră a devenit atât de indiferentă față cu afacerile naționale și culturale, mai ales unde e vorba de contribuire, încât se paralizează activitatea și a celor ce doresc înaintarea și dezvoltarea culturii naționale.

Adunarea, precum am amintit mai sus, din partea membrilor a fost foarte rău cercetată, afară de 2—3 preoți; majoritatea au compus-o tinerimea și damele noastre, cu toate că erau mulți veniți în oraș pentru petrecerea de seară, ba nici la prînzul comun nu au participat în deajuns, așa, că a trebuit comitetul să suplînească din bozunarul propriu pentru a completa numărul de 50 persoane.

Mai mult curagiu deci vă ție, domnilor din giur, — cari vă țieți de atari — căci numai așa vom pute ajunge la ceva rezultat, și prelungă activitatea și energia comitetului compus din bărbați zeloși și devotați națiunii trebuie și succursul celorlalți mai mulți, căci la din contră nici odată nu ne vom ajunge scopul sfînt, pentru realizarea și ajungerea țintei dorite de tot Românul adevărat și conșcui de chemarea sa; să dăm dar' mai mare impuls dezvoltării noastre culturale și să ne grupăm în giurul comitetului oferindu-i conlucrarea noastră toți și toate, fiecare după putință.

De bun augur și îndemn pentru mulți bărbați, care până aci nu sînt membri ai Asociațiunii, e înscrierea doamnelor Elena Barbu și Sabina Todea de membre ordinare, a doamnei Platon și a d-șoarei Callini, ca membre ajutoare.

Proclamarea rezultatelor concursului a avut loc cu o mare solemnitate.

Funcționarul francez avînd titlul de resident superior și personalul legațiunii.

Pentru persoanele însemnate, Europeni sau mandariini dela curte, erau aședate scaune de gală atât de înalte, încât trebuie să te urci la dînsule pe nisele scări. Alături, de pe o estradă, un individ strigă prin mulțime numele aleșilor, cari se strîngeau la un loc.

Când grupul se completa, candidații admiși fură introduși într-o sală specială și acolo numai li-se distribuie nisele botine mici cu tălpi de postav și un fel de pălărie, cari devin insigniile lor universitare și emblemele distinctive ale castei lor.

După părerea mea acest fel de examene se vor menține încă mult timp. Și cu toate acestea acei tineri, pe cari i'am văzut dobîndind diplomele lor prin nisele mijloace de o aparență naivă, vor fi nise politici fini, diplomați de primul ordin, guvernatori de provincie foarte buni, administratori pricepuți, judecatori, cari vor valora mult mai mult decât alții.

Cea mai mare parte din ei vor fi experți în arta de a guverna pe semenii lor. Ei vor să se facă să se execute vechile legi și să se facă altele nouă, să mențină în picioare un principiu politic. Când o revoluțiune ar isbucni, tot acești oameni se vor arunca în mijlocul revoltei și vor întreprinde campania și ne vor face înță-

Seara a avut loc în sala grandioasă și frumoasă decorată a promenații, o petrecere foarte animată și bine cercetată, rezultînd în favorul despărțământului XVII un venit de preste 200 fl.

Jocurile „Romana“ și „Quadrille“ le-au jucat aproape 120 părechi, încât abia a fost de ajuns sala spațioasă pentru primirea publicului imposant, ce incurgea în continu din toate părțile.

Pitorescul costum național asemenea a fost, ca poate nici odată în părțile aceste, bine și gustuos reprezentat, durere însă, că nu sînt în plăcuta poziție de a înșira cu numele pe acele dîne grațioase, care au contribuit cu costumele lor naționale la ridicarea și înfrumșetarea petrecerii, dar' cred, că se va afla altul mai cunoscut ca mine, pentru a mă suplîni în privința aceasta.

Între pauză s'au jucat de cîtră 11 tineri în costum național jocurile tradițional-naționale „Călușerul“ și „Bătuta“, care au fost des și viu aplaudate din partea publicului.

Petrecerea a durat până în zori de zi, când apoi toți s'au depărțat cu inimile sdrobite și încântate de frumoasele dîne răpitoare. Su.

Cronică.

Maiestatea Sa va fi însoțit în tot decursul călătoriei sale prin Ungaria de ministrul honveților, baronul Fejérváry. Guvernul ungar va fi reprezentat mai departe prin ministrul baron Orczy la Neutra, prin ministrul Széchenyi și Bedekovics la Ceacaturn. În Deva și Cluj va fi de față ministrul-president Tisza. Ministrul de externe, contele Kalnoky — după-cum află „Bud. Korr.“ — încă va petrece în cartirul regesc la Deva și Cluj pe timpul manevrelor de toamnă. La tot casul însă, ministrul Kalnoky numai după întâlnirea sa cu principele Bismarck va veni la Deva.

Archiducele Albrecht, după-cum se telegrafează lui „Pester Lloyd“, a plecat Luni în 22 August la Cracovia, ca să inspecționeze trupele din Galiția.

Numiri. Ministrul reg. ung. de finance a numit pe oficialul de vamă, Emil Toperczer, de controlor cl. II. la oficiul reg. superior de vamă din Orșova. — Ministrul reg. ung. de agricultură, industrie și comerțu a mai numit de raportori economici: pe contele Artur de La Motte, locuitor în Șercaia (cortul Făgăraș), pentru cercul Șercaiei; ear' pe Olivier Boier, locuitor în Oprea-Cârșoara, pentru cercul Arpașului.

Statutele reuniunii pompierilor voluntari din Mehadia au fost provădute din partea ministerului reg. ung. de interne cu clausula de aprobare.

Necrolog. Primum următorul anunț: Cu inima plină de jale aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și a cunoșcuților, trecerea din viață aceasta în mod repentin, a soțului respective tatălui nostru Alexandru Herbay notar la sedria orfanală a comunei Hunedoarei ce a urmat ați-noapte, în etate de 55 de ani, după scurtă suferință. Înmemntarea rămășițelor pămîntesci va avea loc Miercuri în 24 l. c. d. p. la 4 oare dela fosta lui locuință la progadia gr.-or. din loc. Deva, în 23 August 1887. Maria Herbay născ. Schokander, soție; Iuliu Herbay, inspector al băncii „Transilvania“ în Arad; Silviu Herbay, c. r. supralocotenent în reg. 64 de inf. în Alba-Iulia; Alexandru Herbay; comerciant în Șincul-Mare; Demetrie Herbay c. r. subst. de oficer în reg. de inf. 82 în Sibiu; August Herbay, c. r. militar în Orăștie; Minerva

riri militare, înaintea cărora oficerii nostri cei mai diplomați și mai burdof de ecuațiuni vor fi siliți să se plece și să se oprească în loc mult timp.

Aceasta este una din părțile curioase ale caracterului anamit de a pute trece deodată și când trebuința cere dela starea speculativă la starea militară. Dar' aceia, cari ar vedea în acest popor altceva decât un popor de legislatori, de administratori și de literați s'ar înșela foarte mult asupra elementelor sale esențiale. Mandarinii militari ocupă cel din urmă rang în ierarchia socială, întocmai precum și afacerile de război ocupă un loc foarte mic în preocupățiunile și stima spiritului public. Nu este o prostie mai naivă decât aceea de a voi să impună cineva acestor oameni să poarte sabie și uniforme pline cu fireturi. Am ajunge cel puțin la aceea că am fi judecați ca un popor inferior. La aceasta trebuie să adauge modul repede, cu care ei ajung să priceapă lucrurile încurcate și ridicole, dispoziția lor naturală pentru a lua tot în ris, în fine acel spirit ascuțit de analiză, care în toate țările din lume, este revanșa spiritului contra forței și suprema sorginte a celor slabi...

Foarte novici în ale științei, oamenii distinși din această țeară — începînd cu regele — au tot ce trebuie pentru a-i face o bună primire în țîua în care civilizația noastră occidentală s'ar arăta în fine la ei sub o formă făcută pentru a proba superioritatea sa. Cât mă privește, ori de câte

Herbay și Emil Herbay în Deva, ca fii. Fie-i țărîna ușoară!

Sărbarea zilei natale a Maiestății Sale în Belgrad. Cetim în „Bud. Tagblatt”: Din Belgrad ni se comunică: Maghiarii de aici au sărbătorit, ca în toți anii, și acum la 18 August ziua născerii Maiestății Sale, a regelui unguresc. Sub conducerea honvedului dela 48, acum juvelier, cu numele I. Szalay s'a dus o deputațiune la ambasada austro-ungară, pentru a-și exprima omagiile sale. Deputațiunea a fost neplăcut surprinsă, că la ambasada nu era arborat drapelul și că în absența ambasadorului a fost primită de secretarul ambasadei în birou și cu mare trufie. Conducătorul deputațiunii a exprimat sentimentele Maghiarilor la ziua născerii Maiestății Sale și a rugat pe secretarul ambasadei să aducă omagiile coloniei maghiare din Belgrad la cunoștința regelui. Secretarul a răspuns, că el preste tot nu recunoaște nici o colonie maghiară. După-ace se schimbă căteva cuvinte, deputațiunea adună mîhă și s'a dus la un neguțator de vin, unde și-a petrecut până noaptea tîrziu.

Furtuna din 18 August 1887. Din toate părțile Ardealului ne vin vesti despre orcanul din 18 August, care cu o seltăbatică furie a trecut din o margine a țării către cealaltă, cauzând pagube enorme. Pe toate locurile se plîng economii, pe unde numai a putut să ajungă furtuna. Se scrie din Giula, sat lîngă Cluj, că pe acolo atât de turbat a suflat vîntul, încât apa din Someș se ridică la înălțime de 2 metri peste țărîni, aruncînd pesci cu sutele pe uscat, de unde-i culegeau oamenii fără nici o osteneală.

Să le fie de bine! Ungurii din București, cari s'au retras din casina austro-ungară, vor înființa în curînd un club curat unguresc, precum raportează „Rom. Lib.”

Earăși o sinucidere în Cluj. Sămbătă dimineața s'a spînzurat de un pom în grădina calfa de faur Ioan Kiss din Cluj.

Focuri. Comuna Herman, în comitatul Brașovului, a fost prada focului, în ziua de 22 August. După ameați au alergat pompierii din loc în ajutor. Din nefericire că a fost noaptea de lungă a bătut un vînt grozav. — În 19 l. c. a erupt focul în satul Voila, lîngă Făgăraș. Au ars 68 case; o fată a fost mistuită de flăcări cu totul, numai cadavrul tăciunit i-s'a scos dintre ruine. — Tot lîngă Făgăraș, în satul Măndra, au ars 13 case dimpreună cu edificiile economice aparținătoare acestor case.

Principii egipteni în Viena. Fiii chedivului, clironomul Abbas Bey și Mehemet Ali Bey, sosiți de ieri în Viena, vor intra în 16 Septembrie cu începutul anului școlastic, ca elevi în academia teresiană.

O artistă română. De vre-o câteva zile a fost expusă la ferestrele unui magazin din Iași frumoasa colecțiune de tablouri în număr de zece, datorite penelului artistic al doamnei Aurelia Ștefănescu. Aceste tablouri sînt destinate pentru expozițiunea din Craiova, ear' în urmă trei din ele și anume cele mai frumoase, sînt destinate spre a fi oferite Maiestății Sale Reginei la castelul „Peleș”. Aceste trei tablouri sînt: Un platou în bronz, conținînd rose de toate culorile și așezat pe o masă la ferestre. Aici artista română și-a arătat tot talentul său în colorit și în gustul obiectului. Cu acest tablou vor fi destinate două tablouri mai mici, însă de valoare artistică: o creangă cu stînjenei albi și alta cu stînjenei albastri. Restul colecțiunii sînt copii de mare valoare prin lucrul lor, ear' un tablou tot după natură, reprezentînd

ori mi-a fost dat să mă întrefin cu mandari de oare-care rang și cultură, drept vorbind nu mi-a fost de loc ușor să disting întru cît nivelul spiritului lor natural este inferior al celui al unui om de lume din națiunea noastră. Fără îndoială moara instrucțiunii stă aci pe loc; dar nu este mai puțin adevărat, că acești oameni au, către însuși principiul instrucțiunii, aspirațiuni ideale, cari spun mai multe decît toate programele asupra spiritului general al unui popor. La instrucțiune se adresează ei pentru a cere bărbăți cari să conducă afacerile publice, către ea își întorc privirile ca spre o putere magică, care trebuie să-i facă virtuși, forți și onorați. Nu arare ori se vedă bătrîni, bărbăți cari au ocupat cele mai înalte funcțiuni publice, cari au fost guvernatori de provincii, făcîndu-se institutori de sate; atât este de mare prestigiul moral și social, care se leagă aci de faptul de a instrui. Asemenea fenomene sociale nu se fac prin legi. Ele au sorginea lor în istoria și chiar în sufletul unei rase, și eată de ce nu mai este permis să nu ținem socoteală de ele.

Cred că voi fi spus tot pentru aceia, cari știu să cuprindă lucrurile bine și să judece, adăugînd un cuvînt numai: când institutorul dintr'un sat moare, toți elevii lui trebuie să iee doliu, și omorîtorul unui institutor este pedepsit de codul anamit cu aceleași pedepse ca și paricidul.

un coșuleț de căpșuni pe o stîncă, va fi terminat în curînd.

Un premiu pescarilor. — În numele societății germane de pescărie se scrie următoarele: Nu de multă vreme s'a publicat o notiță, că Dunărea ar fi fost sîmănată cu țipari de către societatea germană de pescărie. Aceasta a fost făcut nu numai pe partea germană, ci și în părțile austro-ungare și române așa, că putem spera că în scurt timp pescăria Dunării va lua o mare dezvoltare prin prinderea acestui pește de valoare. Societatea germană de pescărie a pus în acest scop un premiu de 50 mărci pentru primul țipar crescut la aproximația de un cot, prins de pescarii români. Nu e nevoie să se aștepte până-ace sîmănată pusă acum la Galați să fie crescut, căci după-cum observația de aiurea ne îndreptățește a crede, din milioanele de țipari sîmănați de mulți ani în susul Dunării foarte mulți trebuie să se scoboare pe timpul ouatului în josul fluviului spre Marea-Neagră. Societatea speră, că presa română va căuta cît se poate de mult a răspîndi această notiță.

Evreii în Polonia. Se anunță din Petersburg, că se pregătește un proiect de lege, care va fi supus consiliului împăratului și prin care se va restringe numărul Evreilor în Polonia.

După acest proiect Evreii nu vor putea poseda nici un imobil, exercita vre-o meserie și a face comerciu în orașele și orașelele Poloniei.

Prietinția ruso-franceză. În 22 l. c. redacțiunea ziarului „Swiet” din Petersburg a dat un banchet în onoarea lui Deroulède. Portretul lui Deroulède a fost ornat cu o cunună de laur și înfrumusețat cu colorii franceze și rusești. Toaste pentru frățietate de arme n'au lipsit la masă. Generalul Cernaieff a fost mai cu deosebire entusiasm și a vorbit de mai multe-ori.

Raportul anual

al comitetului despărțimentului XI (selagian) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, către adunarea generală ținută la 4 August 1887 în comuna Buciumi. (Urmare și fine.)

IV.

Despărțimentul nostru în acest an mai face un modest pas spre apropierea scopului său, precizat în §. 5 din regulament. Înțeleg premiază unui țeran tîner, econom începător din această comună cu un plug de fer de model (pus la dispozițiunea despărțimentului din partea acturalului despărțimentului). Plugul de fer în acest ținut muntos, unde Românul nu a părăsit încă plugul său de lemn primitiv, poate să contribuie, ca economii aflîndu-l practic să se provadă cu o sculă mai bună pentru principala lucrare în economie, pentru ararea potrivită a pămîntului.

Premiul în cestiune la recomandarea dlor preoți și învățători locali s'a conferit tînerului țeran Ioan Ciupe, econom începător, care prin trezvie, diligență, lucrare neobosită și cruțare premerge consătenilor sei.

Acest mic dar din partea despărțimentului, care v'a cercat aici la casele d-voastre e dovadă, că vestea oamenilor harnici trece preste hotarul satului d-voastre, se face cunoscut frunțașilor neamului nostru, se pune scris în cartea celor aleși ai poporului, și din scrisoare va fi pomenit și preste sute de ani.

(Economul premiat între urările adunării păsește la masa presidială, unde vedut de toți era aplaudat cu multe: „să trăiască!”)

D-tale, tinere și brave țerane, acest dar din partea atător domni veniți din toate părțile Selagiului, să-ți slugească spre îmbărbătare și putare bună și în viitor, ear' în d-voastre, ceialaltă săteni economi din loc și din pregiur, care vedeți ridicarea fratelui vostru, să stîrnească năsuințe, ca și d-voastre să vă faceți cît mai mulți vrednici de asemenea daruri.

V.

Comitetul rezervîndu-și, ca propunerile referitoare la progresarea despărțimentului, să le facă separat la petrectarea punctelor următoare din program, aș fi sosit la finea raportului, dacă această ziua ar fi numai sărbătoarea adunării noastre generale.

Însă în această ziua trebuie să ne aducem aminte și de mama noastră „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cu cultura poporului român”, care în acest an își serbează iubileul de un pătrar de secol.

Încă la începutul anului 1860 Românii din Transilvania în frunte cu archierei lor: A. baron de Șaguna și Alex. Sterca Șuluț, cari, „pătrunși de simțul de datorință a fiecărui cetățean după puteri a contribuți spre înaintarea culturii populare, spre promovarea industriei și a agriculturii”, au devenit la acea convingere tare, că „acel scop mai sigur se poate ajunge prin întrebunțarea simbolului prea grațiosului nostru Domn și Împărat „Viribus unitis”, adevă prin înființarea unei reuniuni, al cărei scop să fie lățirea culturii populare și înaintarea culturii cu puteri unite”.

Ei perseveranți în propunerea lor nu s'au descuragiat nici atunci, când din partea guvernatorului li se spuse franc și verde: „eu nu țin de concedibilă înființarea unei reuniuni exclusiv naționale”, ci mai înadins au spus locurilor competente, că înființarea asociațiunii „e dorită de o nație, care a dat nenumărate dovezi de alipire către Tronul Maiestatic, și al cărei patriotism ostensibil, se dovedește și din statute”.

Ținuta resolută a acelor doi archierei și a întregii inteligențe române de atunci a stors concesiunea pentru formarea asociațiunii și aprobarea statutelor și așa „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român” în anul 1862, adevă chiar acum 25 de ani, și-a putut începe activitatea salutară în înțelesul culturii, literaturii române și pentru învățătura poporului român.

Timpul și puterile-mi spirituale, de care dispun, nu-mi permit nici baremi în resumat să expun istoricul de un pătrar de secol al acestei asociațiuni. Aceia dintre d-voastre, cari la urdirea ei erau orientați asupra stării culturale și sociale a Românilor, și de atunci până în ziua de astăzi au petrecut cu atențiune activitatea asociațiunii făcînd comparațiuni între starea de atunci și acum, ușor își vor pute face concluziunile cele mai precise în favorul ei. Nouă celor mai tineri ni se va pără ceva aproape de necrețut, că la urdirea asociațiunii Românii cu drept cuvînt se puteau plînge, că „sînt opriți de către unele autorități a serie cu litere latine”; nu aveam ortografie română, nu aveam un centru, o autoritate culturală, în giurul căreia să ne putem grupa; era materie, dar nu era cement spre a atrage tot ce e bun și folositor pentru înaintarea culturii, literaturii poporului român.

Asociațiunea dela început până în ziua de astăzi nu s'au obtrus națiunii române, n'a făcut reclame din lucrările sale, nu și-a cîștigat autoritate prin influențe externe, — ci a lucrat în liniște și a cîștigat autoritate prin premeditatele sale lucrări culturale, neabătîndu-se nici pe un moment dela scopul și cerul său de activitate circumscris în statute. Tot ce a făcut Asociațiunea, a făcut prin sine, de sine și singur pentru scopuri culturale adevărate, ferîndu-se de aventurile culturale moderne.

Această procedură înțeleaptă singur deamă de o instituțiune culturală i-a asigurat existență, i-a făcut roditoare lucrarea pe toate terenurile culturale.

Urmările înfrîngerii sale se ved în limba, în cultura Românilor din acest imper, în ortografie, în premiile pentru studenți și meseriași, în viața socială, în toate reuniunile culturale și economice, ce în aceste din urmă două decenii s'au înființat la Români. În anii din urmă a pus coroana lucrărilor sale înființînd excelența școală superioară pentru creșterea fetelor române.

Înființînd despărțimintele a ajutat mult ca să se consolideze legăturile culturale între Români și ca binefacere culturale să străbată mai sigur până în cele mai de jos strate ale poporului.

Cei doi archierei, care s'au pus în fruntea întreprinderii la înființarea Asociațiunii, care au realizat întreprinderea ajutînd-o nu numai cu concursul și lucrarea lor prețioasă, ci și Alex. Sterca Șuluț cu 2000 fl., A. B. de Șaguna cu 1050 fl. făcîndu-se primii membri fondatori ai ei, încununăți de laurii nemuririi s'au mutat la cele eterne. Ne vom împlini un act de pietate către memoria lor sculîndu-ne și în unanimitate strigînd: În etern amintirea lor! (Se ridică întreaga adunare urînd: „În etern amintirea lor!”) După ei cei mai laborioși fondatori și membri ai Asociațiunii sînt: președintele actual, Timoteiu Cipariu, vice-președ. Iacob Bologna și secretarul I. George Barițiu.

În această ziua iubilară să le urăm „să trăiască la mulți ani!” (Strigări frenetice: „Să trăiască la mulți ani!”) până la fine mai adînci bîtrînețe impresurați de iubirea nealterată a tuturor Românilor; să se desfășoare de înflorirea instituțiunii, căreia au pus basa mai nainte cu 25 ani, pe care de atunci o au condus și o conduc cu rar tact și multă înțelepciune. (Urări: „Să trăiască!”)

Ear' noi mulțămirile noastre față cu această instituțiune, ce conține în sine tot ce e bun și folositor pentru neamul românesc și nimic rău, le vom arăta concurînd cu toții, mici cu mari, avut și sărac, fiecare după puterea sa la înflorirea ei, făcîndu-ne membri ordinari sau ajutători.

Dacă fiecare ne-am împlini datorința în astă privință, rezultatele obținute în cei 25 ani, în scurt s'ar însuși și ne-am pute vedea poporul cult, învățat, alături sau în fruntea altor popoare, care ați poate ne despretuesc.

Încheiul raportul dînd expresiune cursului de idei a cuvîntării primului președinte al Asociațiunii, prin care a ridicat prima adunare generală: Ne-am adunat în caritate, să lucrăm în caritate, să ne despărțim în caritate. Dece bunul D-șeu, ca până la capătul veacului să fie tot așa.

Să ne mai întîlnim la masa mamei noastre comune, să ne îndulcim de limba, naționalitatea și de toate ce sînt ale Românilor. Popoarele mai nainte au putut trăi fără literatură, fără învățatură; astăzi însă așa ceva este curat preste puțință.

Feudalismul aristocratic s'a delăturat prin dezvoltarea puterii morale și cunoașterea legilor firești; să nu trecem însă cu vederea, că învățătura, cartea, puterea minții și a genului, științele și artele sînt acelea, cari în zilele noastre dau popoarelor tărie și le asigură viitorul.

Supurul-de-sus, 3 August 1887.

Andreiu Cosma,
acturalul despărțimentului XI.

Din public.)*

Convocare.

Prea Stimate Domnule! Pentru a combina asupra celei mai omagiale și loiale întîmpinări a Maiestății Sale, Prea grațiosului nostru Împărat și Rege apostolic, ne luăm voia a te invita cu tot respectul să binevoiesci a participa la o consultare amicală, care va avî loc în 30 August a. c. st. n. la 4 oare p. m. în cancelaria avocatului Dr. Lazar Petco. Profitînd și de această ocaziune, te rugăm să primești asigurarea distinsei noastre stime.

Deva, în 22 August n. 1887.

Lazar Petco. Ioan Papiu.
Alexiu Olar. George Nicoara.
Francisc Hossu-Longin. Alexandru Moldovan.

Avis.

Prin aceasta se aduce la cunoștință, că bilete de intrare pentru „Banchetul”, ce se va da cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane” din est-an se pot căpăta la dl Dr. Octavian Rusu, advocat al institutului de credit și economii „Albina”, în oarele dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m. până la 16/28 August a. c. 10 oare a. m. inclusive.

Sibiu, 12/24 August, 1887.

Pentru comitetul arangiator:

Dr. I. Moga, Dr. R. Roșca,
preș. secret.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

(De ieri.)*

Constantinopol, 23 August n. Agentul Bulgariei a comunicat marelui vizir o depeșă dela Stoiloff de cuprinsul, că prințul cu privilegiul sosirii sale în Filipopol trimite Sultanului expresiunea sentimentelor sale de loialitate și devoțiune asigurînd, că va respecta datorințele, ce le are față cu Sultanul. Prințul adaugă, că s'ar simți fericit să-și poată în persoană exprima sentimentele sale față cu Sultanul, dacă aceasta va afla-o oportun.

Sofia, 23 August n. Consulul german Thielemann, care a primit ordin să meargă la Darmstadt, mai rămîne încă 6 săptămîni aici.

Sofia, 23 August n. La întrarea sa principele a sfătuit pe Bulgari să fie înțelepți, moderați și uniți și apoi el va face din Bulgaria un stat mare și ideal. Principele accentuă mai departe bunele relațiuni cu Poarta, pe care el basat pe loialitatea sa sperează a le susține.

(De aji.)

Sofia, 24 August n. Tonceff a primit misiunea de a forma cabinetul. Faima, că Artin Effendi va veni aici însoțit de comisarul rusesc, a făcut impresiune rea. La Te-Deum arhiepiscopul Clement a accentuat împăcarea cu Rusia, căreia Bulgaria are să-i mulțumească libertatea și existența; el speră că principele va lucra în înțelesul acesta.

Berlin, 24 August n. „Norddeutsche Allg. Ztg.” atrage atențiunea asupra deosebirii în unele expresiuni între textul bulgar și francez al proclamațiunii prințului, ceea-ce tradează tendința de a slăbi impresiunea la puterile străine.

Sofia, 24 August n. Manifestațiunile pentru prințul de Coburg se continuă și astăzi. Poporul s'a adunat în cete mari dinaintea palatului și a aclamat pe prințul. Orașul presentă un aspect sărbătorec.

Londra, 24 August n. În casa de jos a declarat Fergusson, că relativ la Egipt nu au de present loc nici un fel de negocieri și nici nu e probabil, că acele se vor începe în curînd.

*) Sosite după tipărirea foii.

Redactor responsabil: În absența lui Cornel Pop Păcurar: Pompiliu Piposiu.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Un post de învățător la scoala gr.-or. rom. din comuna filie Constanța, aparținătoare de biserica opidului B.-Comloș (diecesa Aradului). Emolumentele sînt: In bani gata 63 fl.; 30 chible grâu; dela fiecare înmormîntare ori parastas 20 cr.; paie cîte se vor recere pentru încălzirea localității de învățămînt și a învățătorului; cuartir liber cu o chilie, cuhnă și grădină de legumi; 3 jugere de pămînt arător, și anume: două dela comună și unul dela domeniu; dela domeniu 4 orgii de lemne, cari comuna e obligată a le aduce în curtea scoalei; tot dela domeniu 5 fl. și 4 cr. la an. — Doritorii de a ocupa acest post, se avisează a-și trimite concursurile pînă în 27 August st. v. a. c. la inspectorul scolar: Paul Tempea, în Toracul mare, cottul Torontal.

— Un post de învățător gr.-or. la clasa a II-a de băieți, și un post de învățătoare la scoala de fete, ambele în opidul B.-Comloș (diecesa Aradului). Emolumentele împreunate cu postul de învățător sînt: a) în bani gata 500 fl. v. a.; b) 2 jugere catastrale pămînt arător; c) cuartir liber în edificiul scoalei cu grădină de legumi; d) 3 stînjini de paie pentru încălzit; e) dela înmormîntări unde va fi pofit 40 cr. Emolumentele învățătoarei dela scoala de fete sînt: a) în bani gata 300 fl. v. a.; b) cuartir liber în edificiul scoalei cu grădină de legumi; c) 3 stînjini de paie pentru încălzit. Dela concurenți se pretinde să producă toate documentele necesare și testimoniul de calificare din limba maghiară. Cei apți pentru de a instrui corul vocal vor fi preferiți. — Concurenții sînt avisați a-și trimite concursurile astfel instruite pînă în 27 August st. v. a. c. la inspectorul scolar: Paul Tempea, în Nagy-Torák, cottul Torontal.

— Un post de învățător gr.-or. în comuna Voiteg, protopresbiteratul Ciacovei (comit. Timiș). Emolumentele sînt: In bani gata 200 fl.; pentru conferențe 10 fl.; pentru scripturistă 6 fl.; 11-2 hect. de grâu; 11-2 hect. cucuruz; 5 jugere pămînt arător de 1 clasă; o

grădină extravilană de 800⁰□; pentru încălzirea scoalei paie cîte va cere trebuința; cuartir liber cu grădină de legumi; dela fiecare înmormîntare, la care va fi pofit 50 cr. — A se adresa pînă în 20 August st. v. a. c. la la protopresbiterul tractului: Pavel Miulescu, în Ciacova.

Economic.

Piața din Sibiu, 23 August Grâu hectolitra 74—80 chilo fl. 4.70 pînă fl. 5.50, grâu mestecat 68 pînă 72 chilo fl. 3.50, pînă fl. 4.30 secara 68 pînă 72 chilo fl. 2.90 pînă fl. 3.30, orz 60 pînă 64 chilo fl. 3— pînă fl. 3.60, ovės 40 pînă 45 chilo fl. 1.60 pînă fl. 2.10, cucuruzul 70 pînă 74 chilo fl. 4.30 pînă fl. 4.70, mēlaiul 78 pînă 82 chilo fl. 4— pînă fl. 4.50, crumpene 68 pînă 70 chilo fl. 1.40 pînă fl. 1.60, semēnță de cānepă 49 pînă 51 chilo fl. 4— pînă fl. 5—, mazerea 76 pînă 80 chilo fl. 5— pînă fl. 5.50, linteia 78 pînă 82 chilo fl. 7— pînă fl. 8— fasolea 76 pînă 80 chilo fl. 4— pînă fl. 5—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 15— pînă fl. 16—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13—, Nr. 4 fl. 12—, Nr. 5 fl. 10—, slānina 100 chilo fl. 52— pînă fl. 56—, unsorea de porc fl. 58— pînă fl. 60—, sēu brut fl. 20— pînă fl. 22—, lumini de sēu fl. 36— pînă fl. 38—, lumini turnate de sēu fl. 45— pînă fl. 46—, sāpunul fl. 23— pînă fl. 25—, fēn 100 chilo fl. 1.20 pînă fl. 1.50, cānepa fl. 32— pînă fl. 35—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2— pînă fl. 3—, spirital p. 100 L. % 31 pînă 33 cr., carnea de vită chilo 36 cr. carnea de vițel 28 pînă 40 cr., carnea de porc 42 pînă 46 cr., carnea de berbec 20 pînă 24 cr., ouș 10 cu 18 pînă 20 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. In 22 August n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 43— cr. pînă 44— cr. unguresci grei, tineri 45.1/2 cr. pînă 46— cr., de mijloc 45.1/2 cr. pînă 46— cr., ușori 46— cr. pînă 47— cr., marfă țerāneascā, grea 43— cr. pînă 44— cr., de mijloc 45— cr. pînă 46— cr., ușoară 46— cr. pînă 46.1/2 cr., romānesci de Bakony, grei — cr. pînă — cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sērbesci grei 45— cr. pînă 45.1/4 cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., in grāșaiți cu ghindă — cr. pînă — cr. per 4% cumpēniți la garā.

Cursul pieței din Sibiu

din 24 August st. n. 1887.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.59	vēnd.	8.62
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.09	"	1.10

Bursa de Bucuresei.

23 August — 4 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	—	—
Renta romānă amort. 5%	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Obblig. de Stat. C. F. R. 6%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	—	—
Împrumutul Municipal 5%	—	—
Scrisuri func. rurale 7%	—	—
Scrisuri func. rurale 5%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
" 6%	—	—
" 5%	—	—
Banca Naț. (500 lei vērs. într.)	—	1014—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vērs.)	—	—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vērs.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei vērs.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei vērs.)	—	—
Obblig. Casei Pensiunilor . . .	—	—
Agio	14.50	14.45

Schimb

Londra 3 luni	25.20	—
" cek	25.35	—
Paris 3 luni	99.65	—
" cek	100.12 1/2	—
Berlin 3 luni	123.70	—
" cek	124.20	—
Viena	2.02	1.99 1/2
Agio	14.50	—

Bursa de Budapesta

din 23 August st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	100.60	—
" " hārtie " 5%	87.40	—
Împrumutul cāilor ferate ung. . .	150.50	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98—	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50	—
Bonuri rurale ung.	103.25	—
" " cu cl. de sortare	104.25	—
" " hānāțene-timișene	104.25	—
" " cu cl. de sortare	104.25	—
" " transilvane	104.25	—
" " croato-slavone	—	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	100—	—
Împrumut cu premiu ung.	121.50	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.75	—
Rentă de hārtie austriacă	81.50	—
" " argint austriacă	82.75	—
" " aur austriacă	112.75	—
Losurile austr. din 1860	136—	—
Acțiunile băncei austro-ungare	884—	—
" " de credit ung.	285.25	—
" " " austr.	282.20	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. "Albina"	102—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătesci	5.95	—
Napoleon-d'ori	9.93	—
Mārci 100 imp. germane	61.50	—
Londra 10 Livres sterlingi	125.80	—

Bursa de Viena

din 23 August st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—	—
" " " 4%	100.75	—
" " hārtie " 5%	87.45	—
Împrumutul cāilor ferate ung.	150.50	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98—	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126—	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.75	—
Bonuri rurale ung.	104.50	—
" " cu cl. de sortare	104.50	—
" " hānāțene-timișene	104.50	—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50	—
" " transilvane	104.50	—
" " croato-slavone	104.75	—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	100.50	—
Împrumut cu premiu ung.	121.80	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.50	—
Rentă de hārtie austriacă	81.55	—
" " argint austriacă	82.85	—
Rentă de aur austriacă	112.85	—
Losuri austr. din 1860	136.70	—
Acțiunile băncei austro-ungare	885—	—
" " de credit ung.	285.50	—
" " " austr.	282—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătesci	5.94	—
Napoleon-d'ori	9.95 1/2	—
Mārci 100 imp. germane	61.52 1/2	—
Londra 10 Livres sterlingi	125.80	—

Se primesce

ca

Învēțacel de neguțătorie

un tiner de vre-o 14 ani, avēnd pregătirea cel puțin a scoalei civile și posedānd limbile țerii, în prāvālia de manufacte și bogāsieria

lui

Ioan Desko,
Sibiu, piața-mică.

În prāvālia lui **Dimitrie Roman** în Sēliște este de ocupat un loc de **învēțacel** în etate de cel puțin 14 ani, și de un comis bine dedat la mārțuri mixte sau numai de manufactură.

[476] 2—3

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 22

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri cîte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, romane, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face cîte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărățiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare cîte de 2 1/4—3 1/4 coale; și publică articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântāna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilārie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiilor franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina Romāniei. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei romānesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. cîte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — cîte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățămēntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.” 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arēta, sē arētam pruncilor!” și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipele scoalelor noastre în mēsură în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei romāne pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsēud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebreale, urmate de iertāciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mārgāritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cāntări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pānză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mārgāritar sufletesc. Cārticică de rugăciuni și cāntări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pānză 26 cr.

Cārticică de rugăciuni și cāntări pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscētoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot de-acolo se pot contrage împrumuturi în orice sume — pe lūngă depunere de acții, scrisuri fonciare, obligațiuni de stat și alte scrisori de valoare.